

REFERAT Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget d. 17-06-2026

Mødedato	Onsdag d. 17. juni 2026 kl. 12:30
Mødested	Eskilstrup Hallerne, Stødstrupvej 5, 4863 Eskilstrup
Mødedeltagere	Martin Lohse, Bob Richard Nielsen, Katrine Folmann von Arenstorff Christiansen, Birgit Holse, Dennis Fridthjof

Indholdsfortegnelse

Beslutningssag: Godkendelse af dagsorden.....	3
Meddelelser.....	4
Beslutningssag: Fremtidens busdrift, udbudsgrundlag og analyse.....	5
Beslutningssag: Omprioritering af driftsaktiviteter i budget 2027-2030 - Landdistrikts-, Bosætnings	7
Beslutningssag: Omprioritering af anlægsønsker i budget 2027-2030 - Landdistrikts-, Bosætnings-	9
Beslutningssag: Kommunikation.....	12
Underskriftsark.....	13

49. BESLUTNINGSSAG: GODKENDELSE AF DAGSORDEN.

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026

Sagsnr.:

Område: Center for Politik & Personale

Sagen afgøres i: -

INDSTILLING

Direktionen indstiller til Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget:

1. at dagsorden godkendes.

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen

Godkendt

50. MEDDELELSER

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026

Sagsnr.:

Område: Center for Politik & Personale

Sagen afgøres i: -

INDSTILLING

1. Orientering om aflysning af fællesmøde mellem Kultur-, Fritids- & Folkesundhedsudvalget, Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget og Teknik-, Natur- og Miljøudvalget.
2. Processen i Sakskøbing

Efter byrådets behandling på mødet i maj og efterfølgende dialog mellem formandskaberne mellem TNM, LBM og KFU etableres nu Sakskøbing Gruppen som en ny ramme for borgerinddragelse i udviklingen af Sakskøbing byudvikling.

Modellen for inddragelse består af flere dele:

- Sakskøbing Gruppen (kvalificerende og indstillende/besluttende)
- Arbejdsgrupper (faglige og udviklende netværk)
- Politisk følgegruppe (bestående af udvalgsformandskaber, som sikrer tværgående politisk forankring og sammenhæng til fagudvalg)
- Teknisk bistand fra kommunen (understøtter)
- Fagudvalg (træffer beslutninger i relevante sager)

Der lægges desuden vægt på samarbejde med råd og nævn. Arbejdsgrupper kan fx inddrage Ældrerådet, Handicaprådet, BLF, VLF, Dansk industri samt foreninger og erhvervsaktører.

Sakskøbinggruppen foreslås sammensat med repræsentation fra 10 kategorier, bl.a.:

- Børn & Uddannelse (skolebestyrelser og daginstitutioner)
- Erhverv & Handel (fx handelsstandsforening)
- Ejendom & Bolig (ejendommejerere og boligaktører)
- Idræt & Fritid (foreninger)
- Kultur & Oplevelser (kulturforeninger og kulturråd)
- Civilsamfund & Frivillighed (foreninger og ildsjæle)
- Unge
- Tværgående / særlige interesser (fx turisme, events og byliv)
- Sundhed & Trivsel (Forebyggelse, fællesskaber, ældre, sociale indsatser)
- Natur, Klima & Bæredygtighed (Grønne områder, klima, miljøinitiativer)

Formålet er at sikre bred og balanceret repræsentation.

Den politiske følgegruppe fastsætter kriterier for sammensætning og udpeger medlemmer. Borgere og aktører kan melde deres interesse via en åben proces, hvor motivation, erfaring og lokal tilknytning indgår. Dette skal sikre en demokratisk og repræsentativ gruppe.

Borgerinddragelse er et bærende element i modellen. Den skal styrke lokalt ejerskab, engagement og samarbejde. Der planlægges kontakt til relevante aktører og borgere inden sommerferien samt et stiftende møde i midten af august.

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning

51. BESLUTNINGSSAG: FREMTIDENS BUSDRIFT, UDBUDSGRUNDLAG OG ANALYSE

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026

Sagsnr.: 26-013068

Område: Center for Borger & Branding

Sagen afgøres i: Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget

INDSTILLING

Direktionen indstiller til Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget:

1. at drøfte Movias anbefalinger til udbudsgrundlaget for fremtidens busdrift i Guldborgsund Kommune, herunder overordnede valg og mulige tilvalg, og
2. at godkende Movias anbefalinger til udbudsgrundlaget for fremtidens busdrift.

RESUME

Movia har på baggrund af et politisk ønske i Teknik, Klima og Miljøudvalget fra 2023 gennemgået og analyseret busnettet i Guldborgsund Kommune med henblik på at skabe et robust udbudsgrundlag for fremtidens busdrift. Analysen peger på en række forbedringer, der kan give mere og bedre kollektiv trafik for de samme midler. Sagen lægger op til en principvedtagelse af Movias anbefalinger samt en politisk drøftelse af valg og tilvalg i udbudsgrundlaget.

BESKRIVELSE AF SAGEN

Sagen vedrører fastlæggelse af rammerne for et kommende udbud af busdrift i Guldborgsund Kommune og dermed grundlaget for den fremtidige kollektive trafik (se bilag).

Analysen er iværksat fra politisk niveau på baggrund af et ønske om, at få mest mulig busdrift for det afsatte beløb. Movia har i den forbindelse gennemgået det nuværende busnet og vurderet muligheder for at skabe et mere sammenhængende og effektivt udbudsgrundlag, som kan danne grundlag for trafikbestillingen.

Movias gennemgang peger på flere centrale forbedringsmuligheder, som foreslås indarbejdet i udbudsgrundlaget:

- Busnettet er over tid justeret for at tilpasse økonomien, hvilket har resulteret i mindre effektive vognplaner. Ved et nyt udbud anbefales det at sikre mere effektive vognplaner, så busserne er i drift flere timer dagligt. Det kan give en mere stabil og pålidelig betjening for borgerne.
- Flere linjer mangler i dag aften- og weekendbetjening. Erfaringer fra andre kommuner viser, at manglende betjening uden for dagtimerne også reducerer brugen i hverdagen. En mere sammenhængende betjening kan gøre det lettere for borgerne at bruge bussen både til arbejde, uddannelse og fritid.
- Korrespondancen mellem bus og tog på Nykøbing Falster Station er udfordret. Bedre sammenhæng kan reducere ventetid og gøre kollektiv transport mere attraktiv i hverdagen.
- Der er potentiale for at anvende mindre busser dele af døgnet, mens der fortsat er behov for 12-meter busser i myldretiden.
- Store dele af kommunen har i dag ingen rutebusbetjening. Movia anbefaler derfor at anvende nærbusser i landområderne. En nærbus er en bestillingsbaseret bus, der kan dække større områder med færre passagerer og give borgerne adgang til kollektiv transport uden dyr fast rutekørsel.

På den baggrund foreslås et grundscenarie med blandt andet udvidet drift på udvalgte linjer samt mulighed for nærbus og natdrift som tilvalg. Grundscenariet indebærer blandt andet længere driftstider og hyppigere afgang på centrale linjer, hvilket kan forbedre mobiliteten for borgerne, særligt uden for normal arbejdstid.

Samtænkning med skolekørsel

Det er undersøgt, om kommunens skolekørsel med fordel kunne samtænkes med den øvrige busdrift. Det er i processen afklaret, at dette ikke er hensigtsmæssigt. Årsagerne er blandt andet forskelligt oplevet serviceniveau for skolebørn, mindre fleksibilitet for kommunen samt risiko for højere priser, idet den nuværende skolekørsel er indkøbt på fordelagtige vilkår.

Drøftelse

Den endelige fastlæggelse af udbudsgrundlaget rummer en række valg og konkrete specifikationer, som har betydning for, hvordan borgerne fremover kan bruge den kollektive trafik i hverdagen – herunder hvor ofte busserne kører, hvilke områder der betjenes, og hvilken fleksibilitet der er i løsningen. Samtidig har valgene betydning for kommunens økonomi og for ambitionerne om en mere klimavenlig transport. Derfor skal udvalget drøfte de nedenstående forhold, inden der træffes endelig beslutning.

- driftsomfang
- kontraktlængde
- busstørrelser
- reklamer på og i busser
- oprindelseskrav til elbusser samt vægtning af livscyklusvurderinger og emissionsfri opvarmning.

Disse valg har betydning for både serviceniveau, miljøpåvirkning og kommunens fremtidige handlemuligheder.

Movia fremlægger anbefalinger til udbudsgrundlaget på mødet.

SAMMENHÆNG TIL POLITISKE STRATEGIER

Sagen understøtter strategien om Grøn omstilling gennem fokus på elbusser, effektiv drift og reduceret miljøpåvirkning samt Omsorg og sundhedsfremme ved at forbedre borgernes adgang til kollektiv transport.

ØKONOMI

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen

Drøftet og genoptages på mødet i oktober

UDVALGTE BILAG:

Offentlig Fremtidens busdrift i Guldborgsund Kommune (Movia præsentation)

26-013068-1

52. BESLUTNINGSSAG: OMPRIORITERING AF DRIFTSAKTIVITETER I BUDGET 2027-2030 - LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026

Sagsnr.: 26-001201

Område: Center for Økonomi & Ejendomme

Sagen afgøres i: Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget

INDSTILLING

Direktionen indstiller til Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget:

1. at prioritere og træffe beslutning om driftsaktiviteter i budgetperioden 2027-2030.

RESUME

Økonomi- & Erhvervsudvalget har i møde d. 9. marts 2026 godkendt Budgetstrategi 2027-2030, og Budgetstrategien har efterfølgende været forelagt udvalget til orientering. Det fremgår blandt andet af Budgetstrategien, at fagudvalgene kan udarbejde forslag til nye driftsaktiviteter for budgetårene 2027-2030 under forudsætning af, at der kan anvises kompenserende besparelser eller omprioriteringer inden for det enkelte fagudvalgs budgetrammer eller på tværs af fagudvalgene efter gensidig aftale. Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget har på møde d. 27. maj 2026 drøftet driftsaktiviteterne, og der forelægges nu beslutningssag herfor.

BESKRIVELSE AF SAGEN

Med udgangspunkt i den vedtagne Budgetstrategi 2027-2030 skal nye driftsaktiviteter samlet kunne finansieres inden for det enkelte fagudvalgs budgetrammer - enten via kompenserende besparelser, omprioriteringer eller på tværs af fagudvalgene.

Omprioritering af driftsaktiviteterne skal tage afsæt i den vedtagne Budgetstrategi og skal dermed blandt andet også sikre, at fokus rettes mod et tværgående perspektiv med henblik på at understøtte varetagelse af kommunens kerneopgave.

Administrationen bemærker, at forslag til omprioritering af driftsaktiviteter inden for fagudvalgets budgetrammer eller på tværs af fagudvalgene sker inden for Byrådets samlede budgetramme under hensyntagen til at opnå et budget i balance.

Byrådets samlede prioritering vil i forbindelse med budgetvedtagelsen ske inden for rammerne af de måltal, der er vedtaget i den Økonomiske Politik. Endvidere skal det sikres, at den Politiske Vision for Guldborgsund Kommune realiseres via fagudvalgenes handleplaner.

Administrationen har vurderet, at der er følgende forslag til omprioritering af driftsaktiviteter på Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalgets område, jf. vedlagte notat:

Priori- tering	1.000 kr.	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030	Budget 2031+
	Bosætning & Landdistriktsudvikling	0	0	0	0	0
	Der er ikke fremkommet driftsønsker til Bosætning & Landdistriktsudvikling	0	0	0	0	0
	LBMU-Administration	750	750	750	750	750
	55.D1: Udviklingskonsulent til medborgerskab	750	750	750	750	750
	Finansiering:	-	-	-	-	-
	Driftsaktiviteter i alt:	750	750	750	750	750
	Finansiering i alt:	0	0	0	0	0
	I alt:	750	750	750	750	750

Det anbefales, at udvalget drøfter, hvordan eventuelle omprioriteringer kan ses i en strukturel kontekst for udvalgets vision og målsætninger.

SAMMENHÆNG TIL POLITISKE STRATEGIER

Den Økonomiske Politik og Budgetstrategi 2027-2030 sætter rammerne og retningen for beslutninger og prioriteringer på udvalgets område med udgangspunkt i de præmisser, der er aftalt gennem de årlige budgetaftaler.

Budgettet skal generelt understøtte og sikre realisering af den Politiske Vision for Guldborgsund Kommune 2026-2029 under hensyntagen til at opnå et samlet budget i balance.

ØKONOMI

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen

Oplæg godkendt

UDVALGTE BILAG:

Offentlig LBMU - driftsaktiviteter i 2027-2030 (juni 2026)

26-001201-36

53. BESLUTNINGSSAG: OMPRIORITERING AF ANLÆGSØNSKER I BUDGET 2027-2030 - LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026

Sagsnr.: 26-001201

Område: Center for Økonomi & Ejendomme

Sagen afgøres i: Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget

INDSTILLING

Direktionen indstiller til Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget:

1. at prioritere og træffe beslutning om anlægsønsker og afledte driftsudgifter i budgetperioden 2027-2030 med henblik på fremsendelse til Økonomi- & Erhvervsudvalget og Byrådet.

RESUME

Økonomi- & Erhvervsudvalget har i møde d. 9. marts 2026 godkendt Budgetstrategi 2027-2030, og Budgetstrategien har efterfølgende været forelagt udvalget til orientering. Det fremgår blandt andet af Budgetstrategien, at fagudvalgene anmodes om at udarbejde og fremsende eventuelle anlægsønsker i prioriteret rækkefølge til Økonomi- & Erhvervsudvalget senest d. 26. juni 2026.

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget har på møde d. 27. maj 2026 drøftet anlægsønskerne, og der forelægges nu beslutningssag herfor.

Efter fagudvalgenes møder i maj har Direktionen udarbejdet et forslag til samlet investeringsoversigt, der overholder anlægsrammen.

BESKRIVELSE AF SAGEN

Det fremgår af Budgetstrategien, at fagudvalgene skal være opmærksomme på, at eventuelle nye anlægsønsker i budgetårene 2027-2030 i stort omfang skal ske ved omprioritering inden for rammerne af allerede godkendte og prioriterede anlægsprojekter, da de vedtagne budgetter svarer til KL's vejledende anlægsramme for 2026. Alternativt skal der ske en politisk omprioritering inden for de finansieringsmæssige rammer i totalbudgettet (se vedlagte anlægsoversigt for alle udvalg, som blev godkendt ved budgetvedtagelsen 2026-2029).

I lighed med tidligere år skal der også i forbindelse med budgetlægningen for 2027-2030 afsættes midler til afledt drift både i forhold til allerede prioriterede og godkendte anlægsprojekter fra 2026 og frem samt nye anlægsprojekter.

Omprioritering af anlægsønskerne skal tage afsæt i den vedtagne Budgetstrategi og skal dermed blandt andet også sikre, at det giver mulighed for at understøtte varetagelse af kommunens kerneopgaver og skabe rum til udvikling.

Byrådets samlede prioritering vil i forbindelse med budgetvedtagelsen ske inden for rammerne af de måltal, der er vedtaget i den Økonomiske Politik. Endvidere skal det sikres, at den Politiske Vision for Guldborgsund Kommune realiseres via fagudvalgenes handleplaner.

Udvalget drøftede i maj følgende forslag til nye omprioriterede anlægsønsker på Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalgets område, jf. vedlagte notat og investeringsoversigt:

Priori- tering	1.000 kr.	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
	Bosætning & Landdistriktsudvikling	7.440	1.600	1.600	1.600
	Godkendte anlægsprojekter – budget 2026-2029	2.600	1.600	1.600	0
	Pulje - Landdistriktsudvikling	1.540	1.600	1.600	0
	Tilbageførsel af midler fra Sportstasken	60	0	0	0
	Aktivitetsområde - "Natur - Biodiv. & Liv i Stubbekøbing"	1.000	0	0	0
	Anlægsønsker	4.840	0	0	1.600
	55.A1: Landdistriktsudvikling – Forlængelse af Landdistriktspuljen i 2030	0	0	0	1.600
	Finansiering 1:	0	0	0	-
	55.A2: Forsamlingshusområdet – Forprojekt vedr. afklaring af vedligeholdelsesbehov	300	0	0	0
	Finansiering 1:	-	0	0	0
	55.A3: Forsamlingshusområdet – Renovering af Medborgerhuset Fremtiden i Gedser	1.040	0	0	0
	Finansiering 1:	-	0	0	0
	55.A4: Guldborg Havn – Udvikling	3.500	0	0	0
	Finansiering 1:	-	0	0	0
	LBMU-Administration	0	0	0	0
	Der er ikke fremkommet anlægsønsker til LBMU-Administration	0	0	0	0
	Godkendte anlægsprojekter i alt	2.600	1.600	1.600	0
	Anlægsønsker i alt:	4.840	0	0	1.600
	Finansiering i alt:	0	0	0	0
	I alt:	7.440	1.600	1.600	1.600

Ved ovenstående anlæg forventes der følgende afledte driftsudgifter:

1.000 kr.	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029	Budget 2030
Samlede årlige driftsudgifter	0	0	0	0

De samlede forslag til anlægsprojekter på tværs af alle udvalg ligger for budget 2027 og frem langt over, hvad anlægsrammen kan rumme. Derudover er det nødvendigt at vurdere, om det er muligt at gennemføre projekterne i de respektive år, da der gennem flere år er overført relativt store beløb til anlægsprojekter mellem årene. Det økonomiske pres på beskæftigelsesområdet og socialområdet rejser desuden bekymring for de kommende års økonomiske rammer. Direktionen har udarbejdet et forslag til samlet investeringsoversigt (se vedlagte bilag), der overholder anlægsrammen og hviler på de fire temaer:

1. Vedligehold
2. Realisering af allerede besluttede og budgetlagte projekter
3. Planlægning og borgerinddragelse af kommende nye store projekter
4. Langsigtede investeringsplaner

Det fremgår af bilaget, hvilke ændringer der er sket fra udvalgets drøftelse i maj til direktionens forslag.

SAMMENHÆNG TIL POLITISKE STRATEGIER

Den Økonomiske Politik og Budgetstrategi 2027-2030 sætter rammerne og retningen for beslutninger og prioriteringer på udvalgets område med udgangspunkt i de præmisser, der er aftalt gennem de årlige budgetaftaler.

Budgettet skal generelt understøtte og sikre realisering af den Politiske Vision for Guldborgsund Kommune 2026-2029 under hensyntagen til at opnå et samlet budget i balance.

ØKONOMI

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen

Direktionens oplæg godkendt med tilføjelse af 1 mio. kr. i 2027 til Aktivitetsområde i Stubbekøbing.

UDVALGTE BILAG:

Offentlig	Oversigt over anlægsinvesteringer i 2026-2029	26-001201-9
Offentlig	LBMU - anlægsønsker i 2027-2030, herunder afledt drift (juni 2026)	26-001201-39
Offentlig	Investeringsoversigt LBMU - allerede godkendte anlægsprojekter og nye anlægsønsker i 2027-2030 (LBMU juni 2026)	26-001201-40
Offentlig	Direktionens forslag til samlet Investeringsoversigt 2027-2030 (09062026)	26-000945-2

54. BESLUTNINGSSAG: KOMMUNIKATION

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026

Sagsnr.:

Område: Center for Politik & Personale

Sagen afgøres i: -

INDSTILLING

Direktionen indstiller til Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget at:

1. at beslutte hvad der der skal kommunikeres af sager fra udvalgets møde.

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen

Der kommunikeres om dagens temadrøftelse om medborgerskab

55. UNDERSKRIFTSARK

Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget den 17. juni 2026
Sagsnr.:
Område: Center for Politik & Personale
Sagen afgøres i: -

INDSTILLING

Udvalgets medlemmer underskriver protokollen

BESLUTNING I LANDDISTRIKTS-, BOSÆTNINGS- & MEDBORGERSKABSUDVALGET den 17-06-2026

Fraværende: Ingen
Der er godkendt digitalt.

Godkendelsesark

Mødedato	onsdag den 17. juni 2026	Møde	Dagsorden
Udvalg	Landdistrikts-, Bosætnings- & Medborgerskabsudvalget	Dagsordenspunkt	55 - Underskriftsark
Bruger		Status	Dato for godkendelse
Birgit Holse		Godkendt	onsdag den 17. juni 2026
Bob Richard Nielsen		Godkendt	onsdag den 17. juni 2026
Dennis Fridthjof		Godkendt	onsdag den 5. august 2026
Katrine Folmann von Arenstorff Christiansen		Godkendt	onsdag den 17. juni 2026
Martin Lohse		Godkendt	onsdag den 17. juni 2026